

Krečsmár Mária 1894. szeptember 30-i levele Lainger Lipót szarajevói bordélyházából

Nagyságos urak! Kérem én elvagyok adva boszniaiában háromszáz forint-ér nem tudok megszabadulni az ijen életöl kérem ha lehet segíteni tesék sürgőleg értem írni hogy engem aszonnal haza hozzanak engem hejszerző által elcsábitotak és most nem akarnak eleresztteni kérem esz elen intészkedni Budapesti leány vagyok város nevelt fel engem nyolczadik kerületi Szűleim nincsenek nagyon kérem a Nagyságos úrakat ha megszabaditanak inend Szarajévoban. Lainger Lipold úr Hászában Bordél üzlet nevem Krečsmár Maria Budapesti születésű.”

[A lap hátoldalán viszont ez az elgondolkodtató rájegyzés áll:] „Nagyságos úrak. Bocsánatot hogy valami kelemetlenséget tetem de meg bántam engem semi féle baj nem ér itt tehát bocsánatot kérek mindenért jó dolgom van nekem itt maradok Krečsmár Maria.

(BFL, VI.1.b.4.a.d.40841/1894/3–4)

Gyermekvédelem és rendőrség

GEGUS DÁNIEL¹⁵

[...] A külvárosok szomorú nyomortanyáiból előtípeg a gyerek, rongyos, szánalmas, sápadt emberpária. – Egy-kettő, lassan egy egész sereg. Az utca összehozza őket. Látszik, hogy fáznak, hogy éheznek. Mert közös anyjuk, a nyomor szülte őket, összebarátkoznak. A nagyobbak kioktatják a kisebbeket, típegnek, mennek a kirakatok előtt, tereken, élelmi bódék előtt. Ni, a másik percben már futásnak erednek, mert egyiknek, másiknak a kezébe akadt valami idegen tárgy: loptak. Az első bűn, amelyet követ a többi. Egy darab kenyér, gyümölcs, amit mohón falnak fel, majd nagyobb, értékesebb

¹⁵ Rendőrfőkapitány-helyettes, közíró, a rendőrség gyermekvédelmi osztályának vezetője (1870 –?).

tárgyak. Banda alakul belőlük, betörő szerszámokat szereznek s megkísérlik a nagyobb kockázattal járó cselekményeket is.

Mi adott nekik erre alkalmat, mi impulzust? Az utca. Ott oktatja ki az ártatlant a már kitanultabb, ott csábítja őket a kirakatok fényes, dús tartalma, a kihasználható alkalom s az elesett, könnyen utánozható példa. Hány maradna közülök ártatlan és becsületes, ha otthon marad, ha nem indul el az utcán! ... De van-e otthon? Szűk, piszkos spelunka, tömeglakás. A szülők gyárakban dolgoznak, nincs, aki felügyelje őket. Az ajtó nyitva, ki az utcára, óh, ez már les a prédára s elnyeli. [...]

Jelentést kapok a külvárosok elhagyott tereiről, hogy ott apró fiúk és lányok perverz nemi életet játszanak. Mert játéknak nevezhető inkább. De szomorú játék. Hol vették hozzá a gondolatot, hol tanulták? A bűnt termelő nyomorban, a tömegegyüttélésben s a találkozásra, a kivitelre, íme, ott kínálkozott az utca, a tér.

[...] A leány, különösen annak a társadalmi rétegnek a leányai, ahonnan a bűnöző fiatalokúak kikerülnek, alig védhetően beledőlnek a prostitúció karjaiba. Abban a pillanatban azután menthetetlenül, vagy legalább majdnem menthetetlenül el vannak veszve. Én legalább azt tapasztaltam, hogy amikor a leány a nemi züllésen keresztül megy, bekövetkezik a teljes züllés. Tizenkét-tizenhárom éves gyermeklányok beszéltek előttem cinikusan a nemi bajukról, s pár évvel alig idősebbeknél találtam akárhányszor azt a megrögzött, fejből ki nem verhető gondolatot, hogy csak prostituáltak akarnak lenni.

Ezeknél már a statisztika nagyon szomorú képet mutat, 50–60 százalékban betegek s a kórházon keresztül kerülnek hozzám. A számuk félelmetesen nagy. Könnyen meg is találhatjuk ennek a magyarázatát. A fiatalok prostitúáltak kihallgatásánál megdöbbenve hallom sokszor a könnyű megélhetés, illetve pénzszerzés aránytalan nagy számait, amelyek óriási nagy fölényben vannak a tisztességes kereseti lehetőségek felett. Arra a kérdésre, hogy mit kap a szeretkezésért, a száználmasan cifra, kifestett 16 éves leánygyermek, cinikusan mondja ki a 100 000 koronát, idegen valutában, amely természetesen ennél is jobb, 3-4 dollárt. Hát hogy fizetik ehhez képest a tisztességes munkát? A hivatalnok-kisasszony, masamód-leány,¹⁶ gépíró, a tanítónő, hol marad messze hátul ennél a könnyű s emellett reá még nem is kellemetlen keresetmódnál? Egy rövid pásztoróráért, amelyet a nap 24 órájában akárhányszor megismételhet, 100 000 koronát, esetleg 3-4 dollárt kap. Nem csoda, hogy meddő minden erkölcsi prédikáció, mentési kísérlet. [...]

¹⁶ Azaz: kalaposlány; divatáruslány.

Meg kell csak figyelni: a kifestett, kellemetlen modorú prostituáltak egész serege önti el az utcákat a kivillanó esti fénynél, lekapcsolja a férjet a feleség karjáról, elcsábítja a vőlegényt a menyasszonytól, felizgatja a fiatal diák fantáziáját s megmértelyezi az utcán játszó gyermekeket, akik ellesik a trágár beszédüket, megtanulják mozdulataikat és utána bámulnak, amikor a megtalált férfival eltűnnek a tarkán festett kapu alatt.

Íme az utca! Cselédleányka, masamód, virágáros, büffés és egyéb foglalkozású leány találkozik a jól öltözött, könnyelműen élő, könnyen kereső prostituálttal s alig veszi észre, már maga is prostituált. Előbb természetesen titokban, majd, amikor már e miatt üldözik, beváltja magát a rendőrségen. Mert a titkos prostitúciót szigorúan kezeli a rendőrség. Alig lehet ellene küzdeni. A rendőr-gyermekbíróság elé a fiatalkorú titkos prostituáltak ügyei tartoznak. Statisztikám szerint jut minden napra legalább kettő. Ezeket zugszállodákban szedi össze a rendőrség és betegnek találja legalább 60%-át. Lássuk, mi történik a betegekkel. Kórházba kerülnek, s mikor az kibocsájtja, gyógyultan jönnek a gyermekbíróság elé.

(Budapest, 1925. 58–59.)

Züllésnek indult leánygyermekek között

A Detektív tudósítójától

Kevesen tudják, hogy Rákospalota közelében van egy érdekes intézet, hol a korán romlásnak indult leánygyermekeket igyekeznek megjavítani. Hatalmas park, gyönyörű sétautak, poetikus tó, árnyas padok közepette vannak elhelyezve az épületek, melyeknek megtekintésére csak az igazságügyi miniszter adhat engedélyt. Kimenve az intézetbe, azt hittük, hogy az ottlévő gyermekek arcán meg fogjuk találni tévedt életük külső jeleit, ám a fák árnyékában csendben dolgozgató leánykák csoportja a leányiskolák sablonos képeire, s nem holmi bűnös emberek otthonára emlékeztet. Pedig ezeknek a 8–15 év között lévő gyermekeknek a háta mögött véres, és sötét múlt áll, melyet jóvá tenni, elhomályosítani nem kis feladat.

Körülbelül 400 gyermek van intézetben, kiket a gyermekbíróság utalt be különböző bűnök miatt, melyek között gyilkosságok, lopások, erkölcs-telen nemi élet, gyakran szerepelnek. Különösen gyakori ok az utóbbi.